

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 420/22
17.11.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ловорке Стојнов и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиље – противтужене АА из ..., ..., ул. ... бр. ..., чији су пуномоћници Тања Никчевић и Милош Вучељић, адвокати из Београда, адреса за пријем поште ул. Зеке Буљубаше бр. 3, против туженог – противтужиоца ББ из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Милорад Константиновић, адвокат из Београда, ул. Захумска бр. 12, ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о жалби туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1538/19 од 8.2.2022. године, у седници одржаној дана 17.11.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1538/19 од 8.2.2022. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1538/19 од 8.2.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се измени правноснажна пресуда тог суда П2 1125/15 од 7.7.2016. године, тако што ће се лични односи малолетног ВВ и оца ББа одвијати једном недељно радним данима у трајању од сат времена, у контролисаним условима у просторијама Градског центра за социјални рад – Одељење Сурчин. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев туженог којим је тражио да се измене пресуде Првог основног суда у Београду П2 126/14 од 17.4.2014. године и Трећег основног суда у Београду П2 1125/15 од 7.7.2016. године, тако што ће малолетни ВВ, рођен ... године, да се повери на старање оцу ББ који ће да врши самостално родитељско право, обавезати мајка АА да доприноси издржавању малолетног ББ износом од 23% од својих редовних месечних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање почев од закључења главне расправе па убудуће, док за то постоје законски услови, сваког 1. до 10. у месецу, исплатом на текући рачун оца и да се уреде лични односи

детета са мајком према моделу прецизно наведеном у том ставу изреке пресуде. Ставом трећим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу другом изреке, из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка одређено је тражио. Тужила је благовремено поднела суду одговор на жалбу.

Апелациони суд је испитао првостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 386 ЗПП у вези члана 202 Породичног закона и одлучио као у изреци из ових разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, јер је побијани део пресуде разумљив, наведени су јасни и потпуни разлози о битним чињеницама и нема недостатака због којих не би могла да се испита.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 126/14 од 17.4.2014. године, разведен је брак између парничних странака, а малолетни ВВ рођен ... године, поверен је на старање мајци АА која ће самостално вршити родитељско право и обавезан је отац ББ да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 25% од зараде коју остварује, умањену за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање и уређени су лични односи малолетног детета са оцем тако што ће дете виђати оца сваке среде од 17,00 часова до 21,00 час, сваки други викенд од петка у 18,00 часова до недеље до 18,00 часова, сваки други државни и верски празник, сваку крсну славу оца, половину летњег и половину зимског распуста, сваки други рођендан детета, тако што ће отац преузимати дете од мајке и враћати мајци. Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1125/15 од 7.7.2016. године измењена је напред наведена пресуда Првог основног суда у Београду, тако што је обавезан отац да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно износ од 23% од зараде коју остварује умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање и уређени су лични односи детета са оцем тако што ће дете виђати оца сваке среде, тако што ће отац преузимати дете из вртића у 15,30 часова а сутрадан у четвртак дете ујутру одводити у вртић, сваки други викенд од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова, тако што ће отац преузимати и враћати дете испред куће у којој дете живи са мајком, сваки други државни и верски празник, сваку крсну славу оца, половину летњег распуста и то тако што ће у парним годинама отац проводити другу половину распуста а мајка прву, а у непарним отац прву половину летњег распуста, а мајка другу, надаље наизменично, и половину зимског распуста, тако што ће у парним годинама отац проводити прву половину зимског распуста са дететом, мајка другу, а у непарним годинама отац ће проводити другу половину, а мајка прву, надаље наизменично, сваки други рођендан детета.

Решењем о привременој мери Трећег основног суда у Београду П2 1538/19 од 26.10.2020. године, ставом првим изреке, заједничко дете парничних странака поверено је на старање оцу који ће самостално вршити родитељско право, док је ставом другим

изреке уређен начин одржавања личних односа мал. детета са мајком. Решењем Вишег суда у Београду Гж2 14/21 од 21.5.2021. године, укинута је решење о привременој мери од 26.10.2020. године и предмет је враћен на поновни поступак првостепеном суду. Према овом решењу, мал. ВВ живео је са оцем за време похађања четвртог разреда, а од поласка у пети разред живи код мајке.

Предметни поступак се води од девете године живота мал. ВВ, када је похађао трећи разред основне школе. Током наведеног периода родитељи су се међусобно оптуживали за насиље, манипулације дететом, непоштовање модела виђања и васпитних метода. Полицијској станици Сурчин је мајка пријавила да јој бивши супруг није вратио дете у термину који је одређен пресудом, да отац дечаку показује слике порнографског садржаја, као и да је дечак рекао да га отац туче о чему је обавештено тужилаштво које се изјаснило да нема елемената кривичног дела. У поновно обављеном разговору са малолетним ВВ, а на инсистирање оца, дечак је изјавио да је све лагао јер га је мајка на то натерала, био је видно уплашен, заплакао се, тражио да се врата закључају јер се плаши да мајка не дође. Наведено стање детета указује на продубљени конфликт лојалности према оба родитеља који се негативно одражава на његово психичко и ментално здравље, а породична ситуација превазилази компетенције органа старатељства због чега је извршено психолошко-психијатријско вештачење детета и родитеља.

Комисија сталних судских вештака од 18.9.2020. године налази да малолетни ВВ према мајци показује присан и близак однос, да се поред ње осећа сигурно и заштићено и да је размена топлих емоција између мајке и детета аутентична. Мал. ВВ је високо изнад просечних интелектуалних капацитета, лако схвата невербалне поруке родитеља, те своје понашање прилагођава родитељским очекивањима. Будући да су та очекивања супротстављена, тако и његово понашање осцилира, као и емоционални тон који их прати. У потреби да се прилагоди и једној и другој родитељској страни, дечак и нема аутентичан избор код ког родитеља би желео да буде, већ се трансформише у емоционални тон родитеља са којим је актуелно. Његова социјална зрелост је у складу са његовим узрастом. Препознаје емоције и адекватно их изражава. Међутим, клиничка слика потврђује да постоји емоционална лабилност, уочљива емоционална недоследност, неконзистентност и непостојаност.

Оба родитеља су подобна за поверавање, имају задовољавајуће стамбено-материјалне услове, без знакова душевне болести или поремећаја личности. Мајка је посвећена као родитељ, изражава и показује високу родитељску мотивацију, заинтересована је да ради у најбољем интересу детета и увиђа значај другог родитеља, свесна је да конфликт између бивших супружника дубоко узнемирава дете, као и да се код ВВ јавља нелагодност у односу на оба родитеља јер не успева да им угоди истовремено. Отац, иако у односу на сина показује високе родитељске способности и мотивацију и емоционално је високо инвестиран, не препознаје значај другог родитеља, а проблеме у дететовом функционисању везује искључиво за бившу супругу и не прихвата личну одговорност.

Родитељско неслагање озбиљно угрожава емоционални развој малолетног детета и велико је оптерећење за дете да се сам определи за родитеља са којим му је

боље, будући да адаптација као природни механизам за прилагођавање чини да се он реално боље осећа са оним родитељем са којим је актуелно, а то му се осећање онда и стално мења.

Процена комисије вештака је да је у најбољем интересу малолетног ВВ његово поверавање оцу на вршење самосталног родитељског права иако је мајка изузетно добар и посвећен родитељ. Оваква одлука утемељена је на чињеничној везаности дечака за оца и ВВ предадолесцентним психосексуалним развојном периоду живота.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је ценећи околности објективне природе (економске, стамбене и имовинске услове родитеља) као и субјективне околности (узраст малолетног детета, његове развојне потребе, однос према родитељима, као и чињеницу да се мајка непосредно стара о детету и на адекватан начин препознаје и задовољава све његове потребе, а нарочито потребу за контактима са оцем, као и њену спремност на договор са оцем који је у најбољем интересу детета у чему се препознаје мајчина зрелост и адекватно родитељско реаговање) нашао да нема основа за измену одлуке о поверавању малолетног ВВ, те је, водећи се превасходно начелом заштите интереса малолетног детета, на основу члана 266 став 1 и члана 272 у вези члана 77 став 3 Породичног закона, донео одлуку као у ожалбеном делу пресуде.

Овакву одлуку првостепеног суда, у свему као правилну и на закону засновану прихвата и овај суд као другостепени.

Противно жалбеним наводима туженог, првостепени суд је савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа, у смислу члана 8 ЗПП, како појединачно, тако и у њиховој међусобној вези, правилно утврдио да се релевантне околности које су постојале у време када је донета пресуда чија се измена тражи у погледу вршења родитељског права нису промениле, јер се тужила непосредно стара о детету, континуирано и квалитетно ангажује као мајка, дете са њом има присан и близак однос и осећа се заштићено и сигурно, због чега налази да се нису стекли услови за измену раније судске одлуке о вршењу родитељског права.

Правилно је првостепени суд оценио да је предлог да се мал. ВВ повери на самостално вршење родитељског права оцу, противречан целокупном налазу и мишљењу ове комисије, те да је супротан заштити најбољег интереса детета. Ово због тога што је комисија и поред тога што отац не препознаје значај другог родитеља и проблеме у дететовом функционисању приписује искључиво мајци, а негира лични допринос и одговорност за психолошке проблеме детета, предлагала да се дете повери оцу. Предадолесцентни узраст детета, чијом специфичношћу комисија образлаже свој предлог, није разлог за измену одлуке о поверавању, будући да отац код актуелног модела виђања довољно учествује у одгајању и васпитању сина, који се код мајке осећа сигурно и заштићено и са њом има близак и топао однос, а која схвата значај другог родитеља за правилан психосоцијални развој детета, за разлику од оца који нема правилан став о значају мајке за развој детета.

Правилно је првостепени суд закључио да је интерес мал. детета није промена

окружења односно измена одлуке о вршењу родитељског права, већ породична терапија како би родитељи научили да не продубљују евидентиране проблеме детета у психолошкој и емотивној сфери који су последица сталног међусобног оптуживања и одсуства међусобне комуникације.

Правилно је првостепени суд одбио предлог да се у допуни доказног поступка обави ново вештачење од стране дечијег психијатра и психолога Института за ментално здравље правилно налазећи да то не би утицало на другачију одлуку суда, већ би пролонгирањем поступка штетило интересу малолетног детета.

Из напред наведених разлога, на основу члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како тужени није успео у поступку по жалби, неоснован је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је исти одбијен ставом другим изреке ове пресуде, применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 став 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић